صوبائی اسمبلی شمال مغربی سرحدی صوبہ

مُباحثات

بروز جمعہ ۲۷ نومبر ۱۹۹۸ء

مطابق ۷ شعبان ۱۴۱۹ھ

سرکاری رپورٹ

جلد ۱۳ شمارہ ۱

مندرجات	صفحہ نمبر
تلاوت کلام پاک اور اس کا ترجمہ	۱
معزز اراکین اسمبلی کی رُخصت	۴
مسند نشینوں کی نامزدگی	۵
درخواستوں کے بارے میں کمیٹی کی تشکیل	۵
تحاریک التواء	۹

صوبائی اسمبلی شمال مغربی سرحدی صوبہ

اسمبلی کا اجلاس، اسمبلی چیمبر پشاور میں بروز جمعۃ المبارک مورخہ 27 نومبر 1998 بمطابق 7 شعبان 1419ھجری صبح دس بجکر پینتیس منٹ پر منعقد ہوا۔

جناب سپیکر، ہدایت اللہ خان چمکنی مسند صدارت پر متمکن ہوئے۔

تلاوت کلام پاک اور اس کا ترجمہ

اَعُوذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیطٰنِ الرَّجِیْمِ ہ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ہ

وَیَوْمَ نَبْعَثُ فِیْ کُلِّ اُمَّۃٍ شَھِیْدًا عَلَیْھِمْ مِّنْ اَنْفُسِھِمْ وَجِئْنَا بِکَ شَھِیْدًا عَلٰی ھٰٓؤُلَآءِ وَنَزَّلْنَا عَلَیْکَ الْکِتٰبَ تِبْیَانًا لِّکُلِّ شَیْءٍ وَّ ھُدًی وَّ رَحْمَۃً وَّبُشْرٰی لِلْمُسْلِمِیْنَ ہ اِنَّ اللّٰہَ یَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَ اِیْتَآیِٔ ذِی الْقُرْبٰی وَیَنْھٰی عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْکَرِ وَالْبَغْیِ ج یَعِظُکُمْ لَعَلَّکُمْ تَذَکَّرُوْنَ ہ وَاَوْفُوْا بِعَھْدِ اللّٰہِ اِذَا عٰھَدْتُّمْ وَ لَا تَنْقُضُوا الْاَیْمَانَ بَعْدَ تَوْکِیْدِھَا وَ قَدْ جَعَلْتُمُ اللّٰہَ عَلَیْکُمْ کَفِیْلًا ط اِنَّ اللّٰہَ یَعْلَمُ مَا تَفْعَلُوْنَ ہ

صَدَقَ اللّٰہُ الْعَظِیْمُ ہ (پارہ 14 سورۃ النحل آیات 88 تا 91)

(ترجمہ) اے محمدؐ (صلی اللہ علیہ وسلم) انہیں اس دن سے خبردار کرو جب کہ ہم ہر امت میں اسی کے اندر سے ایک گواہ اٹھائیں گے، جو ان کے مقابلے میں شہادت دیگا، اور ان لوگوں کے مقابلے میں شہادت دینے کیلئے ہم تمہیں لائیں گے کہ ہم نے ایک کتاب تم پر نازل کر دی ہے جو ہر چیز کی صاف صاف وضاحت کرنے والی ہے، اور ہدایت، رحمت اور بشارتیں ان لوگوں کیلئے ہیں جنہوں نے سر تسلیم خم کر دیا ہے۔ اللہ عدل، احسان اور صلہ رحمی کا حکم دیتا ہے اور بدی، بے حیائی اور ظلم و زیادتی سے منع کرتا ہے، اور تمہیں نصیحت کرتا ہے تاکہ تم سبق لو۔ اللہ کے عہد کو پورا کرو جبکہ تم نے اس سے کوئی باندھا ہو، اور اپنی قسمیں پختہ کرنے کے بعد توڑ نہ ڈالو، جبکہ تم اللہ کو اپنے اوپر گواہ بنا چکے ہو۔ اللہ تمہارے سب افعال سے باخبر ہے۔ وَمَا عَلَیْنَا اِلَّا الْبَلَاغُ۔

<u>جناب محمد ہاشم خان</u>، پوائنٹ آف آرڈر' سپیکر صاحب۔

<u>جناب والٹر مسیح</u>، پوائنٹ آف آرڈر' سپیکر صاحب۔

<u>جناب محمد ہاشم خان</u> (چارسده)، جناب سپیکر صاحب! چه څنګه تاسو تیر شوی سیشن کښې دوه دریے خله Ruling هم ورکړے وو او په هغې عملدرآمد هم تاسو ونیل چه Strictly به کیږی او بیا ستاسو د سیکرټریټ د ارخ نه د ټولو ایم پی ایز په میز باندے د خدمت کمیټئ پراګرس رپورټ پروت دے نو زه خو وایم چه دا ستاسو د خدمت کمیټي په باره کښې د هغه Ruling سراسر خلاف ورزی ده او پکار نه دی چه ستاسو سیکرټریټ دا تقسیم کړے وے او خمونږ په دے میزونو یے ایخے وے۔ زه خو وایم چه په دے کښې د انکوائری اوشی او چه څه غلط داسے کار چا کړے وی' چه چا ایخے دی یا د چا په وینه باندے ایخودلے شوے وی' چه هغوی ته سزا ورکړے شی۔ او دا خو خمونږ د ټولو MPAs' privilege breach شوے دے جی ------

<u>بیگم نسیم ولی خان</u>، د ټول هاؤس۔

<u>جناب محمد ہاشم خان</u>، او جی' د پورا هاؤس ------

<u>جناب فرید خان طوفان</u>، جناب سپیکر صاحب! ستاسو توجه دے طرف ته راګرځوو چه مونږه دلته د استاذانو د طرف نه یو لیکلے شوے عرضداشت تقسیمول غوښتل نو مونږ ته نے د هغې موقع را نه کړه۔ دا پوښتنه کوو چه دا د چا په حکم شوی دی؟ آیا ستاسو په حکم شوی دی' د سیکرټری صاحب په حکم شوی دی' د حکومت د طرف نه راغلی دی' چا راوړی دی دا غیر آئینی' غیر قانونی دستاویزات دلته کښې؟

<u>جناب محمد ایوب آفریدی</u>، پوائنٹ آف آرڈر۔ سر! جو بات ہاشم خان صاحب نے یا فرید

طوفان صاحب نے کہی ہے' وہ ٹھیک ہے لیکن یہ ہم سب ممبروں کی ٹیبل پر پڑا ہوا ہے۔ میں نے بھی دیکھا ہے سر۔ اس میں پرائم منسٹر سیکرٹریٹ کی طرف سے ایک خط ہے' اگر اسمبلی کو آتا ہے اور اس کو ٹیبل کیا جاتا ہے تو اس پر کہیں بھی خدمت کمیٹی یا کچھ اور نہیں لکھا ہے تو اس حوالے سے یہ الگ بات ہے۔

جناب سپیکر ، آفریدی صاحب ! وہ علیحدہ بات ہے - That is not the point The point is not that سوال یہ ہے کہ کس نے رکھا ہے ' And on whose instance or instructions? بات یہ ہے کہ کس نے رکھا ہے؟ یعنی اس جگہ کا اختیار تو مجھے ہے' سیکرٹری کو بھی نہیں ہے۔ سیکرٹری مجھ سے پوچھے گا کہ یہ رکھدوں یا نہ رکھوں' یہ چیز اس طرح ہے یا نہیں ہے۔ سوال صرف یہ ہے۔ اب I think the best course is to conduct an inquiry

جناب ہمایون سیف اللہ خان، سر! یہ تو پوری رپورٹ ہے جی۔

جناب یوسف ایوب خان(وزیر بلدیات) ، سپیکر صاحب ! وہ تو Your secretariat should know کہ کس نے رکھا ہے؟ We don't know anything about it.

جناب والٹر مسیح، پوائنٹ آف آرڈر' سپیکر صاحب......

جناب سپیکر، یو منٹ جی۔ آپ کا پوائنٹ آف آرڈر اسی بارے میں ہے یا کچھ اور ہے؟

جناب والٹر مسیح، نہیں جی نہیں' اس میں فرق ہے جی۔

جناب سپیکر ، تو پہلے اس بات کو تو ختم ہونے دیں ناں جی۔ پہ دے کښې زہ Straightaway انکوائری آرڈر کومہ جی۔ (تالیاں) او پہ ھغے کښې بہ پتہ لگوی چہ دا چا کړی دی - We will take action against them. Inshallah, in accordance with the rules جی!

جناب والٹر مسیح، پوائنٹ آف آرڈر، سپیکر صاحب۔

جناب سپیکر، آپ اس طرح کریں کہ ------------

جناب فرید خان طوفان، جناب سپیکر صاحب! مونږ دا کاپیانے دلته ورته غورزووَ چه دلته پرتے وی او دا د دوی کار دے۔ دا مونږ ورته تول غورزووَ دا۔ دا چه چا غورزولے دی، ورته اوغورزوئ-----

جناب سپیکر، دا کاپیانے د ټولو نه غونډے کړئ۔

جناب فرید خان طوفان، چا ته یے چه غورزوئ، ورته یے اوغورزوئ۔

معزز اراکین اسمبلی کی رخصت

جناب سپیکر، غونډے کړئ، د ټولو نه یے غونډے کړئ۔ Walter! please wait for few minutes. Let me announce the leave applications and then you will be allowed جناب سلیم سیف اللہ خان صاحب، جناب وجیہہ الزمان صاحب، جناب آغا سید علی شاہ صاحب اور جناب ملک نقیب اللہ خان صاحب، معزز اراکین اسمبلی نے رخصت کیلئے درخواستیں ارسال کی ہیں۔ Is it the desire of the House that leave may be granted to the honourable Members?

(تحریک منظور کی گئی۔)

Mr. Speaker: Leave is granted----------

Mr. Muhammad Zahir Shah Khan: Point of order, Sir.

جناب سپیکر، دا ما مخکښې په دے سلسله کښې هغوی ته هم اووئیل چه لږ صبر اوکړئ، تاسو هم مهربانی اوکړئ، تشریف کیږدئ جی۔ تاسو نه مخکښې د هغوی پوائنټ آف آرډر دے۔

مسند نشینوں کی نامزدگی

Mr . Speaker: In pursuance of Sub Rule(1) of Rule 14 of the Provincial Assembly of North West Frontier Province Procedure and Conduct of Business Rules , 1988 , I hereby nominate the following Members in order of priority to form a panel of Chairmen for the current Session -

1 Mr Humayun Saifullah Khan, MPA;

2 Mr Muhammad Shoaib Khan (Swabi), MPA,

3 Mr. Hamidullah Khan, MPA,

4 Haji Umer Khan, MPA

درخواستوں کے بارے میں کمیٹی کی تشکیل

Mr . Speaker: In pursuance of Rule 116 of the Provincial Assembly of North West Frontier Province Procedure and Conduct of Business Rules , 1988 , I hereby nominate a Committee on Petitions comprising the following Members under the Chairmanship of Deputy Speaker, Haji Muhammad Adeel -

1 Mr Muhammad Shoaib Khan (Swabi), MPA,

2 Nawabzada Mohsin Ali Khan, MPA,

3 Mr Akram Khan Durrani, MPA,

4 Mr Najmuddin Khan, MPA,

5 Mr Sakhi Muhammad Khan Tanoli, MPA;

6 Mr Aurangzeb Khan Advocate. MPA.

جی والٹر پلیز۔

جناب والٹر مسیح، سپیکر صاحب! میں آپ کی توجہ ایک بہت اہم واقعہ کی طرف دلانا چاہتا ہوں جو نوشہرہ میں رونما ہوا ہے اور یہ بہت افسوسناک واقعہ ہے۔ میری گزارش ہے کہ مولانا صاحب، جو لوگ ہلاک ہونے ہیں یا مر گئے ہیں یا جن کو تشدد کے ذریعے قتل کیا گیا ہے، ان کیلئے دعائے خیر کریں اور اگر وہ نہیں کرنا چاہتے تو مجھے اجازت دی جانے تاکہ میں اپنی زبان میں اپنے مذہب کے مطابق یہاں کھڑے ہو کر دعا کروں۔

جناب محمد ہاشم خان (چارسدہ)، جناب سپیکر صاحب! دہ لہ اجازت ورکړئ چہ د خپل مذہب مطابق ھغہ دعا اوکړی۔

Mr. Speaker. I think that is the best way

سانحہ نوشہرہ میں ہلاک شدگان سے اظہار ہمدردی

جناب والٹر مسیح، مہربانی۔ سپیکر صاحب! میں آپ کا اور اراکین اسمبلی کا مشکور ہوں کہ آپ نے ہمیں اپنے مذہب کے مطابق دعائے خیر کرنے کی اجازت دی۔ خداوند پاک! تو خالق دو جہان ہے، ہم سب تیرے ہاتھ کی کارہ گری ہیں۔ خداوند پاک! تیرے حضور میں منت کرتے ہیں، دعا کرتے ہیں اس خاندان کیلئے جو کہ غم زدہ ہے اور ان کی تسلی و اطمینان کیلئے تیرے حضور میں التجا کرتے ہیں اور تجھ سے منت کرتے ہیں کہ تو ان پر اپنا سایہ کر، ان پر اپنا رحم فرما اور ان کے لواحقین کو تسلی و اطمینان عطا فرما کیونکہ تسلی و اطمینان کا سرچشمہ تو ہی واحد خدا ہے، جس پر ہمارا بھروسہ ہے۔ ہم تجھے اپنے سامنے رکھتے ہیں، خالق! ہم جانتے ہیں کہ یہ دنیا فانی ہے، ختم ہو جانے والی دنیا ہے۔ قدوس خداوند! ابدی زندگی تیرے پاس ہے۔ خداوند پاک! ہم دعا کرتے ہیں کہ جن لوگوں نے ان پر تشدد کیا ہے، قتل و غارت کی ہے، تو حکومت کے اراکین کو عقل اور دانش دے تاکہ وہ

صحیح طریقے سے اس کی انکوائری کریں اور ان لوگوں کے ساتھ انصاف ہو اور خداوند پاک! ہم اپنے ملک کی سلامتی کیلئے دعا کرتے ہیں' تو ہمارے ملک پر رحم کر' اس ملک کو ہر آفت' تکلیف ناگہانی سے بچانے رکھ' ہمارے صوبے پر رحم کر۔ خدوند پاک! ہم منت کرتے ہیں اپنے سپیکر صاحب کیلئے' اپنے وزیر اعلیٰ کیلئے' ان سب نگران افسران بالا کیلئے کہ ان کو عقل' دانائی اور دانش دے تاکہ قدوس خداوند' یہ تجھے سامنے رکھتے ہوئے انصاف سے کام کریں اور ہمارے ساتھ انصاف کیا جائے۔ تیرے ازلی اور جلالی نام کا واسطہ دیکر مانگتے ہیں۔ آمین۔

جناب سپیکر. جی، ستاسو پوائنټ آف آرډر وو.

جناب محمد ظاہر شاہ خان. ما خو وختی چه کوم وخت کښې دا کتابونه غورزیدل، د هغې متعلق ستاسو په نوټس کښې دا خبره راوستله چه په دے کتابونو کښې د الله تعالیٰ نوم هم دے او پکښې د پیغمبر صلی الله علیه وسلم نوم هم دے، په کومه طریقه چه دا کیخودلے کیدل نو د هغې نه د توهین پهلو ظاهرے ده۔ نو ما ستاسو توجه په هغه وخت راګرځول غوښتل خو ما ته موقع ملاو نه شوه جی۔

جناب سپیکر .نه جی، اوشو جی۔

ارباب محمد ایوب جان. جناب سپیکر صاحب! تیر شوے دوو میاشتو کښې پاکستان کښې باران نه دے شوے او پته نشته چه دا د دے موجوده حکومت د اعمالو نتیجه ده، خمونږ د پاکستان زمکه په روپے کښې دولس آنے په بارانونو باندے آباده ده او دے سره، دا باران چه نه کیږی نو بیماریانے هم ډیرے راغلے، پالوشن هم ډیر زیات شو۔ اول جناب سپیکر صاحب، ستاسو په علم کښې به دا خبره وی چه کله به داسے وخت راغے نو د هغه وخت د حکومت

سربراه به خدائے پاک ته دعا اوکړه۔ عوامو ته به یے خواست اوکړو چه تاسو بهر اوځئ او د استسقاء مونځ اوکړئ۔ سجده اوکړئ خدائے پاک ته۔ نو پته نشته۔ دے موجوده حکومت، دے لیډرانو باندے څه چل شوے دے چه خدائے پاک ورنه هم هیر شوے دے نو زه تاسو ته ---------

جناب سپیکر۔ هغوی اوس مونځ اوکړو او راغلل جی۔ دا خبره لږه روستو کړئ --------

ارباب محمد ایوب جان۔ جناب سپیکر صاحب! زه د دے اسمبلئ ممبرانو ته ستاسو په وساطت دا گزارش کومه چه مولانا صاحب د راشی او دعا اوکړو چه خدائے پاک د باران رحمت اوکړی۔

جناب علی افضل خان جدون (وزیر قانون)۔ جناب سپیکر! یه ----------

جناب پیر محمد خان (وزیر مال)۔ جناب سپیکر صاحب! مونږ نن د استسقاء مونځ کړے دے او ارباب صاحب ته شاید پته نه وه خکه چه بیگاه مونږ لیټ اطلاع کړے وه۔ مونږ په جناح پارک کښ د استسقاء مونځ اوکړو۔ قاری صاحب امامت اوکړو او بیا یے دعا اوغوښته۔ یقینی خبره ده چه باران د خدائے پاک یو رحمت دے او دا د اللہ تعالیٰ په اختیار کښ ده چه کله یے غواړی۔ هغه یے کوی او چه کله یے غواړی۔ هغه یے منع کوی۔ مونږه خو اللہ تعالیٰ ته دا سوال کوو۔ عرضی کوو او دا ورته ثابتوو که په دے وخت کښ خمونږه څوک وزیران دی که وزیر اعلیٰ دے که افسران دی۔ دا څیز عارضی دے او اصلی حاکم هغه لوے ذات دے۔ نو مونږ معافی ترے غواړو۔ اوس یے ترے هم غواړو او په هغه وخت مو ترے هم اوغوښته او دعا کوو د اللہؐ تعالیٰ نه او اوس هم کوو چه اللہ تعالیٰ دِ دَ خیر او د رحمت باران اوکړی۔

جناب بشیر احمد بلور، پوائنٹ آف آرڈر، جی۔

جناب سپیکر، جی!

جناب بشیر احمد بلور، سپیکر صاحب ! دا مونږ د مشرانو نه به همیشه اوریدل چه کوم اسلامی حکومت کښې مسلمان بادشاه وی نو چه کله هم داسے حالات پیدا شی نو هغه مونخ اوکړی، نو خدائے پاک مهربانی اوکړی، باران اووروی۔ خمونږ وزیر صاحب اوونیل چه مونخ مو کړے دے خو هیڅ باران نه دے شوے نو مطلب دا شو چه دا اسلامی سربراه نه دے۔۔۔۔۔۔

وزیر مال، د استسقاء مونخ مونږ اوس اوکړو۔ سپیکر صاحب! خما خیال دے خو۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔

جناب بشیر احمد بلور، سود بانده دوی بحث کوی او په سود بانده دوئ اسلامی نظام راولی نو دا وایمه چه د دوئ نیتونه صفا نه دی په دے وجه بانده باران نه کیږی که د دوئ نیتونه صفا وو نو دا باران به ضرور شوے وو۔

وزیر مال، نه اوس سحر نه بجے مونږ د استسقاء مونخ اوکړو، د نهو نه هم لږ لیټ او انشاء الله چه خدائے پاک به رحم اوکړی۔ خمونږ په خپل خدائے پاک بانده اعتماد او بهروسه ده۔۔۔۔۔۔۔۔۔

جناب سپیکر، د ایوب جان خان مطلب وو جی۔۔۔۔۔۔۔۔۔۔

وزیر مال، او چه کله داسے حالت راغلے دے، پیغمبر صلی الله علیه وسلم هم د دے د پاره مونخ کړے دے دغه دوه رکعت او مونږ دغه سنت تازه کړی دی۔

میاں افتخار حسین، دعا خو جی نه شے دے، دعا د اوشی جی۔۔۔۔۔

جناب سپیکر، یو منټ، دعا به اوکړی جی۔ یو منټ، یو خبره زه ستاسو په

نوټس کښی راولم- پرون خمونږ هغه په ایجنډا باندے خبرے وے او د پارټیانو مشران، د هغوی Representatives پکښی موجود وو، نو مونږ تاسو ته Request کړے وو چه لږ داسے په طریقه باندے به روان یو چه ستاسو دا خپل بزنس اوشی- خو خما خیال دے چه څه هیڅ اثر یے پرے نه وتو- اخبارونو هم ډیر ښه کوریج ورکړو- نو بس هغه خو دغه نه شروع شوه نو مهربانی اوکړئ چه دا به Limited کړو- دعا ښه شے دے، مولانا صاحب، راشئ دلته --------

جناب ہمایون سیف اللہ خان، سپیکر صاحب! دے کښی د ممبرانو قصور نه وو- د اسمبلئ اجلاس زر زر پکار دے، .It should continue جی بیا به دومره قصه نه وی کنه-

(اس مرحلہ پر باران رحمت کیلئے دعا کی گئی۔)

تحاریک التواء

Mr. Speaker: Mr. Zareen Gul Khan, MPA, to please move his adjournment motion No. 265. Zareen Gul Khan, MPA, please

جناب زرین گل خان، شکریہ، محترم سپیکر صاحب۔ جناب سپیکر صاحب! معمول کی کارروائی روک کر ایک اہم اور فوری نوعیت کے مسئلے کو زیر بحث لایا جائے کہ گورنمنٹ ہائی سکول بدوڑہ، سنٹر نمبر 195، تحصیل وضلع ہری پور میں 154 طلباء نے میٹرک کا امتحان دیا تھا جو کہ 20-5-1998 سے 30-5-1998 تک جاری رہا۔ مورخہ 26-5-1998 کو پرچہ ختم ہونے کے بعد امتحانی سنٹر سے کچھ فاصلے پر چند نامعلوم افراد نے انسپکٹر سے نقل کا مواد چھینا، جس کی بابت پروفیسر محمد ریاض، سیکرٹری ایبٹ آباد بورڈ نے تھانہ ہری پور میں ایف آئی آر درج کرائی۔ مذکورہ بالا واقعہ کو جواز بنا کر 120 طلباء سیکرٹری

بورڈ ایبٹ آباد کے زیر عتاب آئے۔ طلباء کو تین' چار مرتبہ امتحان دینے سے روک دیا گیا ہے۔ سیکرٹری بورڈ کی اس ظالمانہ کارروائی سے نونہالان علاقہ کا مستقبل تباہ ہو گیا ہے جس کی وجہ سے علاقے کے عوام میں سخت تشویش اورغم و غصے کی لہر پائی جاتی ہے۔ لہذا اس فوری نوعیت کے مسئلے پر بحث کی جائے۔

محترم سپیکر صاحب! په هانی سکول بدوره کښې 154 طلباء د میټرک امتحان ورکولو او د ایبټ آباد بورډ سیکرټری د ذاتی رنجش یا په هغه کلی کښې د هغے استاد سره د ذاتی عناد په وجه هلته چهاپه اولګوله او په هغه چهاپه کښې هغه ته هڅه ثبوت ملاو نه شو لیکن هغه د هغے سزا هغے ټولے علاقے له ورکړه او 120 هلکان، دریم هڅلورم کال دے چه یے د امتحان نه روکاو کړی دی۔ په علاقه کښې ډیر غم غصه ده۔ زه چه کله په ګادی کښې په هغے طرف تیریږمه نو هغه واړه ما ته اودریږی او هغوی وائی چه یره خمونږه هڅوک شنوانی نه کوی او خمونږه د 120 هلکانو مستقبل تباه و برباد شو، صرف د سیکرټری بورډ د ذاتی عناد په وجه حالانکه د دے تحریک التواء سره کوم ایف آئی آر، چه کوم انفارمیشن رپورټونه دی، لکه دلته کښې ابتدائی رپورټ هغوی ورکړے دے نو په هغے کښې طلباء ګرم نه دی۔ نو زه ستاسو په وساطت دے ټولے اسمبلئ ته دا خواست کومه چه دا مهربانی اوکړئ تاسو خمونږ دا تحریک التواء منظور کړئ چه په دے باندے بحث اوشی۔

جناب پیر محمد خان (وزیر مال)، جناب سپیکر صاحب! ټهیک ده ایډمټ یے کړئ۔

جناب اکرم خان درانی، جناب سپیکر صاحب! لکه چه زرین ګل خان اووئیل، حقیقت دا دے چه دا خو زیاتے دے۔ خو منسټر صاحب ناست دے، هغوی د جواب ورکړی نو که هغوی مطمئن شو د هغے نه، نو دا به ښه خبره وی۔

<u>جناب اسفندیار امیر زیب</u> (وزیر تعلیم)، جناب سپیکر صاحب! ستاسو ډیره مهربانی۔ سیکنډری بورډ، څنګه چه ما مخکښې هم ونیلی وو دا د ګورنر لاندے راځی۔ په دے باره کښې یو کمیټی جوړه شوے ده په تیر شوی اجلاس کښې چه کله حاجی عدیل صاحب ستاسو په دے چیئر ناست وو۔ بیګم صاحبه د هغے چیئرپرسن ده او په هغے باندے به تفصیلی بحث په هغے کمیټۍ کښې کیږی خو فی الحال چه ما سره کوم انفارمیشن دے، د هغے مطابق محمد حسین، ریټائرډ ډپټی ډائریکټر سکولز دے سکول ته لاړو او دلته کښې امتحان روان وو او هلته نه ئے ډیر شے د Chcating مواد جمع کړو۔ ده صبر اوکړو چه کله امتحان ختم شو نو بیا دے راوتلو نو تقریباً څه پنځوس، شپیته سټوډنټس، چا چه هلته امتحان ورکولو، بهر ته راوتل او د هغه لار ئے اونیوله او په زور باندے ئے ترینه هغه مواد واغستو۔ هغه بیا روستو لاړو، ایف آئی آر ئے درج کړو او بورډ ته ئے هم دا Complaint اوکړو۔ The exams were in progress چه بله ورځ د بورډ سیکرټری سره د خپلو انسپکټرز بیا لاړو د دے خبرے د انکوائری د پاره نو هغه سټوډنټس بیا راووتل او Instigation شروع شو او تقریباً څلوېښت منټه د کلاسونو نه بهر وو۔ نو سیکرټری دا وانی چه ما هغه وخت کښې څه ایکشن نه اغستل غوښتل ځکه چه ما غوښتل چه هغوی واپس راشی او دا امتحان جاری اوساتلے شی۔ بحرحال څلوېښت منټه پس هغوی واپس راغلل، په امتحان کښې ئے حصه واغسته۔ څلوېښت منټه ورله ایکسټرا ټائم هم ورکړے شو۔ خو چه هغه بیا لاړو نو د هغے ځائے نه ئے ایکشن Initiate کړو او کوم سټوډنټس د هغه په خیال چه په دے واقعه کښې ملوث وو نو په هغوی باندے

هغه Personal hearing اوکړو او د Personal hearing نه پس، د قانون مطابق پکار ده چه شپږ شپږ امتحانونو د پاره هغوی Debar شی. خو هغوی له ئے سزا ورکړه د څلور څلور امتحانونو او چه کوم طلباء، سټوډنټس اپیل اوکړو نو د هغوی هغه سزا درے امتحانونو ته Reduce شوه۔ نو دا Factual پوزیشن دے۔

جناب فرید خان طوفان، جناب سپیکر صاحب! یو دوه سوالونه خونږ د وزیر تعلیم صاحب د دے وضاحت نه پس پیدا کیږی که دوی مهربانی کوی او د دے وضاحت کوی۔ یو خو دا ده چه ریټائرډ سرے تلے دے او د Examination Hall معائنه یے کړے ده، چه دوی کومه خبره اوکړه۔ بیا دوی وانی چه راغے نو په لاره کښې دوی سره چه کوم مواد وو، هغه ترینه خلقو اونیول، نو چه مواد پاتے نه شول نو دوی ایف آئی آر په څه درج کړے دے؟ دا چه متعلقه دے که غیر متعلقه دے خکه چه دے اودریږی چه وضاحت اوکری. یوه خبره په ټیلیویژن باندے راخی د څو ورځو نه چه په پنجاب کښې انټری ټیسټ شوے دے او دا په پاکستان کښې اولنے انټری ټیسټ شوے دے، نو ما وانیل چه خونږ په دے صوبه کښې خو د دوو کالو نه دا انټری ټسټ روان دے، دا د ټولو نه لونے کریډټ خونږ صوبے ته حاصل دے. نو دا په ټیلی ویژن چه دا تاثر ورکړے کیږی چه په پنجاب کښې د ټولو نه مخکښې داسے یوه شفاف طریقه راوخی، دا شفاف طریقه پاکستان ته ښودلو د پاره خونږ صوبے پهل کړے دے۔ خونږ د صوبے حکومت په دے باندے ولے خاموش دے، د دے وضاحت ولے نه کوی؟

جناب محمد ارباب ایوب جان، جناب سپیکر صاحب! زه دوی ته وضاحت کوم،

ته لړ کینه ----------

وزیر تعلیم، چه زه جواب ورکړم نو --------

جناب محمد ارباب ایوب جان، په یو خانے به جواب ورکړی۔ جناب سپیکر صاحب! ډیره مهربانی جی۔ څنګه چه طوفان صاحب اوونیل یا څنګه چه زرین کل صاحب اوونیل، په دے کښې شپږ شلے سټوډنټس دی او ټول Debar شول د Examination نه۔ جناب سپیکر صاحب! زه ستاسو په وساطت د ګورنمنټ نه دا تپوس کومه چه دے ټولو نقل کولو؟ په دے کښې 1%, 10%, 20% داسے هلکان به وی چه هغه به ډیر قابلان هلکان وی نو تاسو ټولو ته سزا ورکوئ؟ هغه د رنجیت سنګھ والا قصه، رنجیت سنګھ کانړے وو جی، یوه سترګه ئے نه وه نو چه کومے سترګے ئے کار کولو نو وانیل به ئے چه "یے منظور" او چه کومے سترګے ئے کار نه کولو نو وانیل به ئے چه "یے نامنظور"۔ نو داسے انکوائری هغه ټول Debar شو، یعنی جناب سپیکر صاحب دا خو سوال نه پیدا کیږی، په دے سکول کښې لس هلکان، شل هلکان، پنځوس هلکان داسے به وی چه هغه به ډیر قابل وی، ټولو خو نقل نه کوو کنه جی۔ په دے انکوائری باندے خمونږ ډیر شک دے جی۔ دلته کښې شبهات پیدا کیږی او زه تاسو ته دا Request کومه چه دا سټینډنګ کمیټئ ته تاسو حواله کړے جی۔ ډیره مهربانی جی۔

جناب بشیر احمد بلور، پوائنټ آف آرډر، جی۔ سپیکر صاحب!------

بیګم نسیم ولی خان، محترم سپیکر صاحب! ستاسو په اجازت باندے یو تپوس کول غوارم۔ دا امتحان چه کیدو او شپږ شلے کسان پکښې ناست وو، امتحان یے ورکولو خو دلته کښې به د تعلیم د محکمے څوک خلق هم تعینات وو۔

Invigilators به وو هلته کښې، کوم خلق چه امتحان اخلی، د هغے عمله به وه، دا یو تپوس ترے کول غواړو چه هلکان نے خو امتحان ته پرے نه ښودل، نو هغه خلق چه وو، د بهر نه یو سړے راځی او نقل نیسی، دا خو د هغه خلقو کار دے چه دننه په هال کښې امتحان اخلی چه چا سره نقل اونیسی، یو هلک سره یا دو هلکانو سره۔ امتحانونه ډیرو خلقو ورکړی دی، په دے هاؤس کښې دا خلق چه دی، دا ټول جاهلان نه دی ناست۔ چا به د څلورم جماعت امتحان ورکړے وی، چا به سینیئر کمیبرج کړے وی، چا به ایل ایل بی کړے وی، څوک به انجینیر وی، خو د امتحان دا سسټم ټولو خلقو ته معلوم دے چه په Examination Hall کښې یوه عمله وی او هغه عمله ګرځی، دے ته ګوری چه څوک هلک بے قاعدګی خو نه کوی، نقل خو نه کوی۔ نو دے شپږ شلو کسانو چه نقل کولو نو دے عملے څه کول؟ او که دا شپږ شلے کسان ټول نقل کوی، ټول په ټوله، اول خو دا بالکل ناممکنه ده چه شپږ شلے هلکان نقل کوی او دوی په سترګو پټئ تړلے دی او ړانده دی، او که دا شپږ شلے دوی Debar کړل نو دے عملے سره نے څه چل اوکړو؟ د هغے حال د راته اوائی چه هغه Suspend شو او که Dismiss شو؟ ځکه چه وزیر صاحب د Dismissal په Mood کښې دے۔ نو دا تپوس ترینه کومه چه Dismiss نے کړل او که Dismiss نے نه کړل؟

<u>جناب بشیر احمد بلور</u>، په پوائنټ آف آرډر باندے دا عرض کوم سپیکر صاحب، چه وزیر صاحب وائی چه ټولو خلقو نقل کولو او 120 کسان دوی اونیول او هغه ټول Debar شول خو زه دا تپوس کول غواړمه چه د هغے کالج پرنسپل او د کالج سټاف، کومو چه یو کال هغے خلقو ته سبق ښودلے دے،

خلاف دوی څه ایکشن واغستو چه دومره نالائقه ستوډنټس نے وو چه هغوی ټولو نقل کولو- بی بی چه څنګه خبره اوکړه چه کوم Invigilators وو هغوی خو خوامخواه٬ ولے چه د هغوی په مخامخ Cheating کیدو او هغوی نه دے نیولے خو چه د هغے خلقو نه هم پکار ده٬ چه تپوس اوکړے شی چه ستاسو ټول کالج یا ټول کلاس نقل کوی نو تاسو په دے ټول کال کښ دے بچو ته څه ښودلی دی؟ د هغے استاذانو خلاف٬ وزیر صاحب به پته اوکړی چه څه ایکشن اغستے شوے دے؟

وزیر تعلیم ٬ مهربانی٬ سپیکر صاحب- دا درے څلور خبرے راغلے جی٬ تر کوم ځائے پورے د انټری ټیسټ تعلق دے٬ نو هغه په صوبه سرحد کښ د ټولو نه مخکښ شوے دے او دوه پیرے شوے دے او Initiation هم د هغے د Previous Government نه لږ دیر شروع شوے وو او د دے News item تردید سیکرټری ایجوکیشن باقاعده په اخبار کښ ورکړے دے چه دا پنجاب په اول خل نه دے کړے٬ دا اول خل په فرنټیئر کښ شوے دے- دا جواب به خما په خیال کښ څه اطمینان بخش وی جی او بل نو بس --------

جناب سپیکر ٬ هسے پکار ده چه موږ انفارمیشن منسټر صاحب ته Request اوکړو چه هغوی په دے باره کښ خبره اوکړی- دا خو بده خبره ده چه یو خل صوبے ته یو کریډټ ملاؤ دے نو هغه د هم په ټی وی باندے اووائی کنه په دے طریقه باندے- دا څه دومره دغه خبره خو نه ده- کیا خیال ہے آپ کا؟

ہاں جی!

وزیر تعلیم ٬ ټهیک شوه جی- خبره هم صحیح ده او موږ به نے Take up کړو-

<u>جناب احمد حسن خان</u>، جناب سپیکر صاحب! ستاسو په خدمت کښې دا عرض کول غواړم چه د پنجاب دے انټری ټیسټ له دوی مخومره کوریج ورکړو، د ډیرو اهم مسئلو دومره په پی ټی وی باندے کوریج نه دے شوے او د هغے داسے پراپیګنډه کوی لکه چه څه ښه کارکیږی نو هغه په پنجاب کښې کیږی، بل هیچ چرته نه کیږی۔ تر دے پورے جناب سپیکر، چه هلته کښې د انسپکټرز ټریننګ شوے دے، د هغے متعلق دا وانی چه Educated خلق مونږ راوستل او ډائریکټ راغلل او تهرو پبلک سروس کمیشن راغلل۔ د دے صوبے یو داسے اسمبلئ ته، چه هغه Partyless اسمبلی وه، په سیاسی بنیاد باندے نه وه منتخب شوے، Even دا کریډټ حاصل دے، دا انټری ټیسټ والا خو روستو د یو منتخب حکومت یو عظیم کردار کړے دے دلته، هغے ته دا کریډټ حاصل دے جناب سپیکر، چه د اے ایس آئیز او نائب تحصیلدارانو سلیکشن معامله نے هم پبلک سروس کمیشن ته حواله کړے ده یعنی مونږه دومره هم مخکښے یو، د دے نه لس کاله مخکښے، چه نن پنجاب څه کوی، هغه جناب سپیکر، دولس کاله مخکښے مونږ کړی دی۔ نن چه پنجاب څه کوی هغه دوه کاله مخکښې مونږ کړی دی۔ مونږ د دے ملک حصه نه یو، مونږه خپل شناخت نه لرو، مونږ په قابل تعریف کار باندے شاباش نه لرو؟ جناب سپیکر! مونږ ته د هغے څه انعام نه دے راکول پکار۔ جناب سپیکر، که خمونږ د دے اسمبلئ، خمونږ بد قسمتی خو دا ده چه د عوامو د دے Representative Assembly آواز په ټی وی او ریډیو باندے نشته۔ دلته کښې د یو عام انټری ټیسټ د پاره تاسو اوګورئ جناب سپیکر، نن پنځمه شپه ده خما په خپل خیال، بار بار هغه Compere دا وانی چه یہ تاریخ میں اولین

باب انہوں نے کھولا ہے' یہ ہو رہا ہے اور وہ ہو رہا ہے۔ جناب سپیکر، خما دے حکومت ته، که دوی دومره دی، دوی خو دومره تعبداری د هغه کوی چه د نواز شریف خپل سکا رور د هغه په پالیسو باندے عملدرآمد نه کوی او خمونږ وزیر اعلیٰ صاحب د هغه په پالیسو باندے عملدرآمد سو فیصد کول غواړی۔ یو طرف ته خو دا صورتحال دے او بل طرف ته د خپل نوم د اوچتولو خو حق لرو جناب سپیکر، چه خمونږ وزیر اعلیٰ دا خبره اوکړی، خمونږ انفارمیشن منسټر دا خبره اوکړی چه مونږه، چه دے ټول قوم کښې د ښه کارکولو جذبه راشی او که مونږ ښه کارکوو او هغه ښه کار د دوی په نظر کښې نه وی او هغوی کوم کارکوی نو جناب سپیکر، بیا خما په خپل خیال دا د دے ملک د قسمت سره لوبے کول، انجام به نے ډیر خطرناک وی۔

<u>جناب آفتاب احمد خان شیرپاؤ</u>. جناب سپیکر صاحب! خبرے ډیرے اوشوے، ما خو چونکه خبرے په دے باندے نه کول غوښتلے خو د یو څیز لږ وضاحت کول غواړمه۔ چه څه غلط کار وی، نو دا موجوده حکومت هغه په تیر حکومت باندے اچوی، خو لوئے مینډیټ ورته ملاؤ شوے دے، پکار ده چه کله نه کله دومره فراخدلی هم اوکړی چه کوم ښه کارتیر حکومت کړی وی نو واضح طور باندے د اووانی چه د تیر حکومت په وخت کښې دا انټری ټیسټ شروع شوے وو۔ دوی چه کوم هغه وضاحت هم ورکړے وو نو په هغے کښې یے دا بالکل نه وو وانیلی چه هغه تیر حکومت شروع کړے وو۔ نو په دے کښې څه بده خبره ده که یو کار په تیر حکومت کښې دے صوبے کښې شروع شوے وی نو دا خو د دے پول هاؤس او د دے صوبے د نمائندګانو د

پاره د فخر خبره ده چه یو کار په دے صوبے کښې شروع شوے وو۔ اوس هم منسټر صاحب څه داسے ګول مول خبره اوکړه چه په تیر حکومت کښې هم لږ دیر کار شروع شوے وو۔ لږ دیر کار څه مطلب؟ خو هغه وخت کښې شروع شوے وو او آغا خان نه مونږه Examiners راغوښتی وو۔ په هغه ټیسټ باندے د هیچ چا څه اعتراض نه وو۔ هیڅ نه وو او ښه شفاف طریقے سره شوے وو۔ اوس خو دوی دا ټیسټ هم آرمی ته حواله کړو۔ نن سبا چه څه خبره وی نو که واپډا ده، نو هغه هم وانی چه آرمی ته نے حواله کړئ، Examination چه دے نو هغه هم آرمی ته حواله کړئ۔ نن نے آرمی ته انوسټی ګیشن اختیارات هم په سنده کښې ورکړل۔ نو دا رجحان که شروع وی څما په خیال بیا خو نه دا د واپډا څومره اهلکار چه دی، دا اهل دی، بس پکار ده چه دوی ټول کور ته اورسوی او هغه د آرمی ته حواله کړی۔ هر څیز، چه Examinations هم آرمی ته حواله کیږی نو د دے دا مطلب دے چه دا ټول ډیپارټمنټس، دا ټول انسټی ټیوشنز چه دی، دا نور چه دی، دا ټول ختم شو او دا یو سلسله، یو رجحان چه دے، دا صحیح نه دے۔ د هر یو محکمے خپل کار دے او د وزیر دا فرض دی چه هغه د خپلے محکمے کارکردګئ باندے نظر ساتی او چه کوم خانے کښې خراب کار کوی نو هلته کښې ایکشن اغستل پکار دی۔ ډیره مهربانی۔

جناب *همایون سیف اللہ خان*، سپیکر صاحب! ---------

بیګم نسیم ولی خان، محترم سپیکر صاحب! د انټری ټیسټ په حواله چونکه خبره راغله نو زه یوه خبره کول غواړم چه دا انټری ټیسټ کله متعارف شو نو د دے اسمبلئ یوه ایجوکیشن کمیټی وه او هغه ایجوکیشن کمیټی چه

وه، هغه ما Chair کوله۔ په هغے کښې دا سوال راغلے وو کميټئ ته، خما خيال دے سيکريټری صاحب سر خوخوی، د دوی به هم دا خبره ياده شی، خنی خلقو یے مخالفت کوو، مونږ خو هغه ورخو کښې مونږ په اپوزيشن کښې وو، او خما خبره آن ريکارډ ده، چه ما وے چه ښے خبرے ته به ښه وايو خکه چه دا څيز بد نه دے که مونږه د دے څپلو هلکانو نه د ايډمشن نه دا دا Favouritism ، خپل او پردی، او علی خان د خدائے پاک اوبخښی، هغه به وے چه پاکستان تباه شو په دے چه "کوئی چاچا ہے، کوئی ماما ہے" نو چه دا چاچا او ماما ترے نه اوخی نو ما وے دا قصه به لګه ښه شی۔ نو دا څيز ريښتيا قابل تعريف وو۔ زه په دے خائے کښې يوه خبره کوم چه دا د انفارميشن منسټر کارهم دے خو دا د دے ټول حکومت کار دے خکه چه دا مرکزی حکومت ته يو احتجاج کول غواړی نو زه وايم که دوی ورته احتجاج نه کوی نو کم از کم پکار دی چه مونږه هم يو علامتی احتجاج په دے خبره باندے اوکړو چه ټيليويژن خمونږه د سپيکر د خُلے خبره نه کوی، خمونږه د يو، تاسو ټول عمر په خبرونو کښې ګورئ چه ټول خبرونه به اووانی نو هغه پخوا به خلقو وئيل، هغه خبرنامے له ئے نومونه ايخودے وو قسما قسم، نن خبرنامه شروع کيږی او که هغه کلمه ئے شروع کيږی نو هم په نواز شريف صاحب او اختتام ئے هم کيږی په نواز شريف صاحب خکه چه بيا غټے غټے سرخئ وانی نو شل منټه خو تقريباً هغه وی، بيا په دے شل منټه کښې هغوی صوبے له خما خيال دے، دوه درے منټه ورکوی۔ چه دوه دوه، درے درے منټه ورکوی نو په هغے کښې صرف د چيف منسټر صاحب پروګرام راشی۔ تاسو دے ټيليويژن ته اوګورئ، دا وزيران د راشی، أو د ګوری، صرف د چيف

منسٹر صاحب خبر راخی۔ نو آیا په دے صوبه کښی تش چیف منسٹر دے؟ پکار خو دا دی چه چیف منسٹر دومره د خودداری نه کار واخلی چه هغه د دے خپلے صوبے د پاره جنګ اوکړی او خما خو دا خیال دے چه که خما دا ملګری دغه کوی نو یو علامتی شانتے واک آوټ خو په دے خبره ضرور پکار دے چه مونږه دا اوښایو چه مونږه په دے خبره بالکل ښه پوهه یو چه په دے ټیلیویژن د پنجاب او د مرکز قبضه ده۔ دا څنګه خبره ده چه خمونږه خبره نه راخی او غلط بیانی کوی؟ ټهیک خبره ده، په ټیلیویژن دِ دَ پنجاب خبره اوکړی خو دا د هم اووانی او دا خبره د هم اوکړی چه دا شے که Introduce شو په پنجاب کښی نو دا په صوبه پختونخوا کښی دوه کاله مخکښی Introduce شوے وو او د دے تعریف د هم اوکړی چه دا چا کړے وو۔ دا خو ډیره عجیبه خبره ده چه هره خبره مونږه کوؤ نو دوی سره نے وضاحت نه وی۔ نو زه اوس نه پوهیږم چه څه چل اوکړو؟

وزیر تعلیم، نه جی، جواب واوری نو بیا واک آوټ اوکړی ------

میاں افتخار حسین، چه راشو نو بیا به واورو۔

وزیر تعلیم، چه بیا راشی نو ما نه به هیر شوے وی۔

(اس مرحلہ پر حزب اختلاف کے اراکین نے علامتی واک آوٹ کیا۔)

جناب ہمایون سیف اللہ خان، اودریږئ چه مونږه خپله خبره اوکړو کنه۔

جناب سپیکر، جی، همایون سیف الله خان!

جناب ہمایون سیف اللہ خان، جناب سپیکر صاحب! آج انٹری ٹیسٹ پر بات ہو رہی ہے تو ہمارے صوبے میں انٹری ٹیسٹ پہلے ہوا ہے اور پھر پنجاب جو ہمارا بڑا صوبہ ہے' نے ہماری ایک طرح سے نقل کی ہے' وہ تو صحیح ہے لیکن اس کے ساتھ ساتھ پنجاب میں ایک

اور کام ہوا ہے جو میں آپ کے نوٹس میں لانا چاہتا ہوں۔ انہوں نے اپنی اسمبلی سے پرائیویٹ اور گورنمنٹ سکولوں میں بچوں کے داخلہ کے بارے میں ایک بل پاس کرایا ہے جناب' تو میں Request کرونگا اپنی پارٹی اور اپنی حکومت سے کہ ہم بھی یہاں پر ایک بل لائیں اور ایڈمیشن فیس کو Ban کریں' ٹیوشن فیس کو نہیں' ایڈمشن فیس کو جو سکولوں میں داخلہ دیتے وقت سٹوڈنٹس سے لیا جاتا ہے۔ پنجاب نے اپنے پرائیویٹ اور گورنمنٹ سکولوں میں اس کو Ban کر دیا ہے تو ہم بھی یہاں Ban کر دیں کیونکہ ہم غریب ہیں' ہمارا صوبہ غریب ہے۔ تو We should do it, Sir. Thank you very much.

جناب شیر زمان شیر. جناب سپیکر صاحب! -----------

وزیر تعلیم. لاړ شو ورپسے جی، که څنګه چل اوکړو؟

جناب عاشق رضا خان سواتی. جناب سپیکر صاحب! دے ضمن کښې زه یو عرض کومه---------

(اس مرحلے پر حزب اختلاف کے ایک رکن واک آوٹ ختم کرکے ایوان میں داخل ہوئے۔)

جناب سپیکر. بنه جی، ستاسو پوائنټ آف آرډر وو۔ حاجی صاحب! وایئ کنه چه څه شے وو؟

جناب شیر زمان شیر. هغه خما وو جی۔

جناب سپیکر. ستاسو وو؟ بنه جی۔

جناب شیر زمان شیر. جناب سپیکر صاحب! د بورډ متعلق خبره وه۔ خما د خپل خوی تر اوسه پورے ریزلټ لا نه دے آوټ شوے جی۔ مونږه څو پیرے د بورډ چیئرمین ته، سیکرټری ته عرض اوکړو جی او د څه دوانړو سپرنټنډنټس هم ورله لیکلی وو چه په کوم هال کښې د هغه نمبر

راغلے وو نو د محه مجبورئ تحت، چونکه د سیکورټی انتظام نه وو او خما خونے هغه هال ته تلے نه شو، د هغے په وجه په بل هال کښې هغه امتحان ورکړو۔ دوانړو سپرنټنډنټس ورله لیکلی وو چه او ټهیک ده، اجازت نے ورکړے وو او د مقامی سکول هیډ ماسټر لیکلی دی چه او دے د دے سکول ته امتحان له نه راځی خکه چه مونږه سره د سیکورټی محه انتظام نشته دے۔ او تر اوسه پورے خما د خوی ریزلټ نشته۔ بحیثیت ایم پی اے ما محو پیرے کوشش اوکړو جی خو سے نے أو نه خوړو۔ تر اوسه پورے خما د خوی ریزلټ لا نه دے کلیر شوے او سپرنټنډنټ ته هم دا اجازت دے د هغوی په قانون کښې چه که فرض کړه یو هلک ته کوم خائے کښې محه خطره وی نو هغه دے بل نزدے هال کښې امتحان ورکولے شی۔ د سکول هیډ ماسټر هم ورله لیکلی دی، هغه سپرنټنډنټ هم لیکلی دی۔ بل خائے کښې هغه امتحان ورکړے دے او تر اوسه پورے خما د خپل خوی هغه ریزلټ لا نشته دے۔ دغه هغه حالات دی۔ نو د دے نوټس خو کم از کم تاسو پخپله واخلئ ولے چه تر اوسه پورے دا ریزلټ لا نه دے دکلیر شوے۔

جناب سپیکر، حاجی صاحب! تاسو محه خبره کوله؟

سید منظور حسین، غالباً حاجی صاحب نه کوله جی۔ شکریه۔ محترم سپیکر صاحب! زه به په پوائنټ آف آرډر باندے د موقع نه فائده اوچته کړم۔ د نن نه محلور ورځے مخکښے..........

حاجی محمد عدیل (ڈپٹی سپیکر)، جناب سپیکر! کورم پورا نہیں ہے۔

جناب علی افضل جدون (وزیر قانون و پارلیمانی امور)، جناب سپیکر! یہ بائیکاٹ توڑ کر آئے ہیں یا..........

جناب ڈپٹی سپیکر، جناب سپیکر! علامتی بائیکاٹ تھا۔ اب کورم پورا نہیں ہے۔

جناب سپیکر، Count کری جی، Count کری۔

(اس مرحلہ پر گنتی کی گئی۔)

جناب سپیکر، نو رھم کم شو۔ دا خو بہ بیا Automatically adjourn کوو۔

The sitting is adjourned and we will re-assemble on Monday, the 30th November, 1998 at 10 00 a.m.

(اسمبلی کا اجلاس بروز پیر مورخہ 30 نومبر 1998 تک کیلئے ملتوی ہوگیا۔)